WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
info@wwf.fi
wwf.fi • panda.org

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle 16.2.2026

Asia: **WWF Suomen lausunto valtioneuvoston selonteosta: Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma**
Viite: VnS 11/2025 vp

WWF kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta lausua tässä asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Nykyisillä ohjauskeinoilla, eli WEM-skenaarion mukaan, **Suomen nettopäästövaje suhteessa ilmastonlain mukaiseen ilmastoneutraaliuteen vuonna 2035 on noin 34 Mt CO_2e/v**. On myös huomioitava, että ilmastolain mukaan **Suomen tulee vuoden 2035 jälkeen olla ilmastoneutraali**, eli omalta osaltaan vähentää ilmakehän hiilidioksidipitoisuutta.

Nykymenolla Suomi tulee siis 2030-luvulla kerryttämään valtavan päästövajeen suhteessa sekä ilmastolain vaatimuksiin, että Suomen maankäyttösektoria koskeviin EU-tason sitoumuksiin. Tästä ei pidä vetää johtopäätöstä, että ilmastolain vaatimustasoa tulisi laskea, vaan päin vastoin olisi todettava, että päästöjen vähentämiseen ja nielujen vahvistamiseen tähtääviin toimiin tulee panostaa päättäväisesti.

WWF pitää erittäin valitettavana, että hallitus ei antanut riittävää painoarvoa ilmastopolitiikalle, vaan on siirtänyt väistämättömiä päätöksiä seuraavien päättäjäsukupolvien harteille. Toimimattomuus nyt korottaa sopeutumisen kustannuksia tulevaisuudessa.

Oleellinen ja kiinnostava osa Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa (PAISU) ovat neljä vaihtoehtoista skenaariota Suomen tulevaisuuden kehitykselle sekä analyysit siitä, miten kehityskulut vaikuttavat päästöihin ja nieluihin. Vain **yksi WAM-skenaario (ENV) pitäisi Suomen ilmastolain mukaisella hiilineutraaliuspolulla**. Jokaiseen neljään skenaarioon sisältyy kuitenkin tekijöitä, jotka tukevat kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Näihin tulisi nyt kiinnittää erityistä huomiota.

Maankäyttösektorin, ja erityisesti metsänielujen rooli Suomen ilmastopolitiikan kokonaisuudessa korostuu vahvasti. Tässä yhteydessä WWF haluaa tuoda esiin, että luonteva poliittinen työkalu on Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU). **Hallituksen tulee viipymättä ryhtyä valmistelemaan MISU:n päivitystä**, joka palauttaisi koko maankäyttösektorin nieluksi. Hallitus voisi monin tavoin edistää kokonaishakkuumäärien maltillistamista, siirtymistä jatkuvapeitteiseen metsänhoitoon turvemailla ja muutenkin ojitusten vähentämistä turvemailla sekä kiertoaikojen pidentämistä jaksollisessa metsänhoidossa. Tärkeää olisi myös luoda taloudelliset kannusteet maanomistajille tuottaa lisäistä hiilensidontaa.

Skenaariomallinnuksista nousee esille vihreään siirtymään ja kestäviin ratkaisuihin panostamisen taloudelliset mahdollisuudet. Suomen tulisi ajaa kunnianhimoista ja ennakoitavaa ilmastopolitiikkaa niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Uusilla energiaintensiivisillä teollisuudenaloilla on samanaikaisesti kuitenkin myös huomioitava energiatehokkuus.

Yksityiskohtaisia huomioita

Energian kulutus

WWF muistuttaa, että kaikella sähkön ja lämmön tuotannolla on haitallisia luontovaikutuksia. Siksi olisi ehdottoman tärkeä kiinnittää enemmän huomiota energian kulutuksen vähentämiseen. Kaikissa neljässä skenaariossa energian loppukulutus vähenee vuoteen 2050, mutta BIZ-skenaariossa vain hyvin marginaalisesti. WWF korostaakin energiansäästöön kannustavan politiikan merkitystä. Sähkön osuus koko energian loppukäytöstä kasvaa, mikä on WWF:n mielestä hyvä asia, koska sähköä on mahdollista tuottaa päästöttömästi.

Kotimaisen puun käytön kokonaistaso

WWF pitää hyvänä, että tarkasteluun on sisällytetty erilaisia kotimaisen puun käytön volyymin skenaarioita (sivuilla 51–53). Ohjelmaan kirjatut johtopäätökset eivät kuitenkaan ole riittävän selkeät, ottaen huomioon, että PAISU tehdään kansallisen ilmastolain nojalla. WWF:n mielestä hakkuumäärät eivät voi ylittää 65 miljoonaa kuutiota vuodessa vuonna 2035, jotta hiilineutraalius olisi mahdollista saavuttaa. Hiilineutraaliuden jälkeen Suomen tulee omalta osaltaan vähentää ilmakehän CO_2-pitoisuutta, mikä tarkoittaa, että nielujen on oltava suurempia kuin päästöt. On hyvin vaikeaa kuvitella skenaariota, jossa tämä toteutuisi, mikäli vuosittaiset hakkuut ylittävät 65 miljoonan kuution tason.

Puubiomassan polttaminen

WWF pitää arvioita puubiomassan osuudesta Suomen energiahankinnassa vuoteen 2050 asti selvästi ylimitoitettuina ja hyvin ongelmallisena. Tälläkin hetkellä merkittävä määrä metsäteollisuuden arvokasta ainespuuta ohjautuu teolliseen polttoon. Vuoteen 2050 mennessä käytännössä kaikki nykyiset kaukolämmön (CHP) tuotantolaitokset ovat saavuttaneet teknisen käyttöiän lopun, eikä uusia polttoon perustuvia laitoksia tule enää rakentaa Suomeen. Puun polton vähentäminen on tärkeä osa Suomen nielupolitiikkaa. Tärkeitä toimenpiteitä ovat rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen, teollisuuden hukkalämmön tehokkaampi hyödyntäminen, lämpöpumppujen monipuolinen käyttö sekä kaukolämmön tuottaminen sähköllä.

Raskas teollisuus

PAISU liikkuu yleisellä tasolla, mikä on menetelmällisesti perusteltua. WWF haluaa kuitenkin muistuttaa, että muutama tehdas, erityisesti Raahen terästehdas sekä Porvoon öljynjalostamo, on aivan ratkaisevassa roolissa Suomen päästöjen vähentämisen kannalta. Esimerkiksi vähäpäästöisen terästuotannon teknologia on tiedossa ja olisikin ensisijaisen tärkeää varmistaa, että puhtaan siirtymän investoinnit toteutuvat näiden kohteiden osalta. Sekä SSAB että Neste kuuluvat valtion omistajaohjauksen piiriin.

Maatalous

Maatalouden päästöt eivät ole vähentyneet kuluneen 30 vuoden aikana ja muiden sektorien toimiessa maatalouden suhteellinen painoarvo kasvaa. PAISU:ssa on varsin rohkeasti arvioitu systeemitason muutosten mahdollisuuksia. Erityisen ansiokasta on eläinperäisten tuotteiden käytön vähentämistä koskeva analyysi.

Maankäyttösektori

PAISU-skenaarioissa korostuu metsämaan hiilitaseen merkitys. WWF haluaa vielä kerran muistuttaa. että hakkuiden maltillistaminen on edellytys ilmastoneutraaliuden saavuttamiselle. Enintään 65 miljoonan kuution vuosittaisilla hakkuilla metsäteollisuus voi kukoistaa ja tuottaa nykyistäkin enemmän lisäarvoa.

Tekniset nielut

WWF haluaa kiinnittää eduskunnan huomion arvioon siitä, että teknisillä nieluilla voi olla suurempaa roolia Suomen ilmastopolitiikassa vasta vuoden 2035 jälkeisenä aikana. Tärkein syy on korkea hinta, joka muun muassa johtuu talteenoton, varastoinnin ja kuljetuksen suuresta energiankulutuksesta. On myös syytä muistaa, että Suomessa ei ole hiilidioksidin varastointikapasiteettia, vaan visio perustuu täysin vientiin. Ilmastonmuutoksen hillinnän investoinnit kannattaa ensin suunnata edullisempiin ja tehokkaampiin ratkaisuihin.

Valitettavasti otsikon tekniset nielut alla käsitellään virheellisesti myös biogeenisen hiilidioksidin hyötykäyttöä. WWF muistuttaa, että esimerkiksi sähköpolttoaineiden tuotannolla ja käytöllä ei ole mitään tekemistä teknisten hiilinielujen kanssa, koska polttoaineiden käytössä hiilidioksidi palaa ilmakehään.

Teknisiä nieluja koskevassa kappaleessa ei myöskään tuoda riittävän selvästi esiin oleellista kytköstä maankäyttösektorin ja teknisten nielujen välillä. Ei ole mitään järkeä lisätä teknisiä nieluja toimenpiteillä, jotka heikentävät metsänieluja. Tämä käy epäsuorasti ilmi BIZ-skenaarion kuvauksessa. Siinä tekniset nielut ovat laajasti käytössä, mutta metsien hakkuut ovat kasvaneet ja näin ollen nielut pienentyneet. Tämän seurauksena hiilineutraaliustavoitteesta jäädään kauaksi.

Lisätietoja aiheesta antaa mielellään:
Bernt Nordman, ilmasto-ohjelman johtaja, puh 050 5250348, bernt.nordman@wwf.fi

Kunnioittavasti,

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto, sr

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Bernt Nordman
Ilmasto-ohjelman johtaja